

Mánya Kristóf

HARGITA EXPRESSZ

– az egyetemes idő makettje
Csíkszereda és Budapest között –

nyitány
(csíki reggel)

tejköd ömlik a medencébe.
a gomolygásba egy régi császárság kéményei karcolnak csíkot.
az emberek még nem bújtak elő.
torz, elefánthörgés-szerű vonatfütty.

medencékben hegyek között és egy szurdokban:

1. nagyapámmal elindulunk az állomásra.
2. az állomás szürke. a vas verejtékezik,
ahogy lecsapódik rajta a hajnal.
3. a Corona-expresszt modernizált
CFR-40 mozdony vontatja, öblösen fújtat, mint egy bika.
ködlámpái ledesen világítanak.
4. mikor megérkezik a vonatom,
megölelem nagyapám, és felszállok.
5. Csíkszeredát gyorsan elnyeli a köd,
Kendrick Lamar magányba burkolódzom.
úgy tartják, Joyce-szal mérhető
történetmesélési komplexitása.

6. elhaladunk egy fehér templom mellett,
aminek kertjében az őseim nyugszanak
kovácsoltvas kerítés mögött.
7. misztikusnak ítélem a reggeli ködöt.
8. a medence alján gubbasztó
falvakat nem érinti az idő.
9. a Nagy-Hagymás felhasított, kopár
sziklabordáit megereszkedett felhők
nyalják végig.
10. ősi, fenyvesek alatt hajlongó világ.
11. szurdokfal_közút_Maros_vasút_szurdokfal
12. a Maros-völgye a
legzártabb Élűszion.

a Maros-völgyéből kiérve
mozdulatlan, perzselődő
vidéken utazunk, dombok között.
elmúlt a reggel.

nagy U-ban ereszkedünk,
csikorog a domboldal. A
CFR-40 fújtat a szétmálló talpfák
sínszálain egyensúlyozva.

(Déda állomásának töredezett betonelemekből elfekvő peronján
török meg az éjszaka, ha a Coronával utazol. hajnalhasadás.)
de ez nem ide tartozik. erre csak úgy emlékszem a gyerekkoromból.

egy gazda szalmabálát rak.
gumicsizmája van és inas kezei.

ott fogtam meg először
az első barátnőm mellét,
annál a kereszteződésnél,
a falu határában.

a Mezőségben:

13. ahogy vánszorgunk, látom
egy benzinkút hátsó, kövezett parkolóját.
egy falusi lakodalom,
három benzintartály
és a posztkommunista vasút szaga
közé szorulva nagyapám itt
mutatta meg először a Marsot az égen.
14. sínszálak keresztezik egymást
az állomás végén, a kettő szétterjed hétté.
15. végül megérkezünk Bethlenbe,
a vasútállomás környéke egy
posztmodern regény ideális helyszíne.
16. Románia burjánzik.
17. átmegyünk a Szamos felett, barna lé hömpölyög.
anya azt mondta, gyerekkorában itt még fürödni tudtak.
18. korcs ivadékok sárga, piros, zöld
és lila házai tagadják meg az örökséget.
19. egy kutya döglik az
állomás fehérre mázolt peronján.
körülötte semmi.

középidő
(Dés állomása)

egy részeg összeszedi üres sörösflakonjait,
és elindul.

egy taxisofőr autója ablakait törölgeti, visszaül.
egy galamb a peronra szarik, majd felrepül.

20. elmállott talpfák támasztanak alá
egy szellemhidat, amit rég nem használ már a vasút.
sínszállai rozsdaporosak, benőtt mindent a borostyán.
ennyi idő telt el a kommunizmus óta.
21. két panelház közötti szántóföldön
egy igavonó ló erőlködik.
emberek földet kaparnak.
22. szemétbunda alatt didereg a város.
23. betört ablaküvegek. mögöttes élet.
24. korhadó, megfeketedett talpfákat
látok az utolsó vagon átjárójából
figyelve.
25. a román vasút lemodellezi a
az ember utáni világot.
a lepusztult civilizációt visszahódító
természet.
zsong az élet az állomások
szélső vágányain,
három-négyméteres cserjék.
26. nyers homokkőből emelt házak.
nincs burkolat. ajtó gyanánt egy pokróc.
mélyszegénység.

27. látom a távolban az alapítvány
erődjét, amit Kallós bácsi épített fel.
apró, rendezett, tisztán tartott makett.
ide kötődik a gyerekkorom.
28. Kolozsvár agglomerációjában
lágy dombokon amerikai típusú villák.
lent a völgyben düledező csűrök és
homokkő házak.
29. a vonat most gyorsabban halad.

gótikus templomtorony,
13 emeletes betonerőd és egy
hullámszó, légies irodakomplexum.
most megérkezünk Európába.

mozdonycsere.
dízel mozdony érkezik, mert a kommunizmus baráti országai
féltek közös határaik felé tartó vasútvonalaitat villamosítani.

átkelés egy újabb hegységen:

30. To Pimp a Butterfly.
31. birkák szaladnak el a híd alatt.
megijednek a vonat monoton fémes fűjtatásától.
32. egy elhagyott üzem betonbordái
között már büszke fák terebélyesednek.
33. a fülke mozdulatlaná merevedik.

34. látok egy kőbányát, teherautók
nyüzsögnek a kialakított teraszokon.
por.
35. neonzöldre mázolt, hullámpala tetejű
motel az út szélén. két csillag.
félkavarodott por a parkolóban.
a hátsó kertben megroggyant csűr,
szaladgáló tyúkok és egy Porsche 911.
36. elkanyarodunk a közút mellől,
eltávolodunk a megerőszkolt
civilizációtól.
37. a Bihar-hegység egyetlen rövid,
őszi napsütéses villanás aranyszínben.

a hegyek hirtelen lapos mezőkké
folynak szét, falvak, egy összeragadt
hajú cigányleány mutat be a vonatnak.

eltűnik a varázs a világból.

38. Nagyvárad úri, szecessziós
mikrokozmoszát felfeszítette az
országhatár és a kommunizmus.
39. megállóknál sokan leugrálnak
a vonatról, hogy elszívhassanak egy cigarettát.
40. alig tíz kilométer a határ.
41. a határállomáson almafák nőnek,
meghajolnak terményük súlya alatt.

42. a kalauz összeaszott, apró ember.
most cigarettát szív és
automatás kávé kortyol papírpohárban.
43. mozdonycsere.
44. hollók ülnek az állomásépület tetőgerincén.
45. a határőr fehér trikót hord inge alatt.
46. Magyarország.
47. valaki az ablakokat súrolja.
48. vörös és duzzadt a Nap Szolnok
rendező-pályaudvar felett.
49. kihalt állomások.
50. kertváros.

epilógus
(budai este)

a Buda dombjain imbolygó
narancsos fénypontok
az epilógus-világ jelzőtüzei.
ide nem érkezhetsz senki haza.